

Természetvédelmi prioritások és célkitűzések a HUHN20046 kódú, Gelénes – Beregdaróc elnevezésű, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területre

Prioritás (SDF 4.2 Quality and Importance):

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, lehetőség szerinti fejlesztése:

Élőhelyek:

- 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal
- 91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*)
- 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei
- 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 7230 Mézskedvelő üde láp- és sásrétek
- 7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok
- 7110 Dagadólápok

Fajok:

- Euphydrias maturna*
- Maculinea teleius*
- Odontopodisma rubripes*
- Eriogaster catax*
- Myotis dasycneme*

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, lehetőség szerinti fejlesztése, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok és végrehajtandó intézkedések:

- A természetközeli/féltermészetes tölgyes erdők fenntartása, különös tekintettel a gyertyános-tölgyes, keményfaliget jellegű állományokra.
- Őshonos fafajú állományokban a kiterjedt tarvágásos véghasználatok mellőzése, folyamatos erdőborítás fenntartása, természetközeli vegyes korösszetételű állományok kialakítása. A felújításokban a teljes talajelőkészítés és tuskózás (az akácós állományokat kivéve) elhagyása. A talaj és az aljnövényzet bolygatását a lehető legkisebbre javasolt csökkenteni.
- Javasolt természetközeli felújítási és ápolási módok kísérletes kidolgozása. Arra alkalmas részeken „őserdő” jellegű, gazdálkodásmentes állományok kialakítása és fenntartása. Természetes cserjeszint kímélete.
- Lábon száradó vagy odvasodó faegyedek és a holt fa megfelelő mennyiségű meghagyása.
- A tájidegen erdőállományok fokozatos őshonos állományra cserélése.

- Természetes, inváziós fajok által nem eluralt cserjés-magaskórós erdőszegélyek kímélete és fejlesztése.
- Az inváziós fajok (gyalogakác, zöld juhar, amerikai kőris, aranyvesszők, akác) visszaszorítása, szükség esetén rendszeres beavatkozásokkal. A természetközeli/féltermészetes erdőállományokból és fasorokból a tájidegen fafajok (gyalogakác, zöld juhar, amerikai kőris, akác stb.) egyedeit el kell távolítani. Ennek során a sarj vagy újulatképzést meg akadályozása;
- A természetközeli erdei aljnövényzet megóvása, a természetes felújulás segítése érdekében (taposás, túsás, rágási kár megelőzése miatt) a területen a nagyvad egyedszámának megfelelő szinten tartása, szükség esetén mesterséges apasztása. A tőzegmohás lápokon a vadkár megelőzése.
- A jelölő erdei élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértékének csökkentése. Ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok (pl. akác, amerikai kőris) telepítésének visszaszorítása még a szántókon is, illetve a jelenlegi állományok átalakítása, lecserélése a felújításuk helyett.
- Az erdők területét vagy területének intaktságát csökkentő, nem a jelölő erdei élőhelytípus természetvédelmi helyzetének javítását szolgáló beruházások mellőzése.
- A tőzegmohás lápok fennmaradását biztosító vízszint fenntartása, vízvisszatartó és vízpótló berendezések megfelelő üzemeltetése/bővítése. Beleértve a területen található csatornákon a vízvisszatartó műtárgyak megfelelő üzemeltetése, szükség esetén új műtárgyak kialakítása a természetes vízkészlet megtartása érdekében az egész területre vonatkozóan.
- A tőzegmohás lápokon szukcessziós folyamatokat lassító cserjeirtás/favágás (szükség szerint).
- A tőzegmohás lápok védőzónájában folyamatos erdőborítás megtartása.
- A taposási és a terület bolygatásából keletkező károk felszámolása érdekében a területen folytatott tevékenységek, emberi jelenlét fokozott visszaszorítása ellenőrzésekkel.
- A mocsárrétek, kaszálók arra alkalmas területeinek rendszeres kaszálása, kíméletes kaszálási módszerek kidolgozása, kaszátlan területek mozaikos kijelölése. A gyepek állapotát javító legeltetési/kaszálási rendszer fenntartása. Cél a területen mozaikosan található rétek, mocsárrétek, magassásosok, zombékosok mozaikjai fennmaradásának biztosítása; a gyepek cserjésedésének megakadályozása. Kíméletes, kaszátlan mozaikokat is meghagyó kaszálás, és a jelölő ízeltlábú fajok érdekeit is figyelembe vevő kaszálási rend bevezetése.
- Szántók lehetőség szerinti gyepesítése, vagy őshonos faállományú erdősitése.